

بسمه تعالی

بررسی روش های مختلف درمانی در طب الرضا (ع)

نویسنده: دکتر سید فراز مجاب

داروساز (Pharm. D.) - متخصص فارماکونوزی (Ph. D.)

نشانی: تهران- خیابان ولی عصر (عج)- بالاتر از میرداماد- نیش بزرگراه نیایش- دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی- شماره تماس: ۸۲۰۰۰۶۱، نمابر: ۸۶۶۵۲۵۰، همراه: ۰۹۱۲۳۳۴۸۷۲۱. email: sfmojab@yahoo.com

مقدمه: حدود ۱۰۰ حدیث و روایت از حضرت امام رضا (ع) نقل شده که در مورد مسایل بهداشتی-پزشکی است. تک تک آنها مانند سایر روایات منقول از حضرت ایشان و سایر معصومین علیهم السلام، دستورات مفید زندگی می باشند. این روایات و احادیث را می توان در گروه های مختلفی طبقه بندی کرد. بعنوان مثال احادیثی در مورد بروز درد و بیماری و منافع آنها، دستورها و ارائه مسیرهای کلی تندرستی و بهداشت، رعایت اصول بهداشتی در زندگی، اصول پیشگیری از بیماری های مختلف، آداب آمیزش، اصول کلی پرستاری از بیماران، تاکید بر کم خوری و ... وجود دارد. در این مقاله سعی شده احادیث منقول از حضرت امام رضا (ع) بر اساس روش های مختلف درمانی دسته بندی شوند.

روش کار: کتب مختلفی که دربرگیرنده احادیث پزشکی هستند، مطالعه و بررسی، و احادیث منقول از حضرت امام رضا (ع) جمع آوری شدند. سپس این احادیث در گروه های مختلف دسته بندی گردیدند.

بحث و نتیجه گیری: از این دیدگاه می توان به این احادیث توجه کرد که روش های مختلف درمانی در گفته های امام رضا (ع) وجود دارد. مثلاً استفاده از گیاهان مختلف برای درمان، غذا درمانی، ماساژ درمانی، رایحه درمانی، آب درمانی، فصد، حجامت و روش های دیگر که در هر مورد چند گفته و حدیث وجود دارد که بر علم روز هم منطبق است و انسان را به فکر فرو می برد.

گرچه ممکن است برخی از این احادیث در پاسخ به شخص معینی ارائه شده و امام (ع) در موقع ارائه آن، به حال و طبع سوال کننده، توجه کرده و پاسخ داده است. همچنین ممکن است برخی از آنها با نظر به آب و هوای محل یا گروه خاصی از مردم با فرهنگ، نژاد و تغذیه خاصی اعلام شده باشد که در بعضی موارد قابل تعمیم به همگان نباشد. با اینحال احادیث مذکور همگی جالب و مفید و تأثیر گذارند و بخوبی می توانند در جامعه ی امروزی استفاده شوند.